

Hnízdne rozšírenie vtáctva Oravy

ISBN 78-80-89526-15-4

Jiří Šírek¹⁾¹⁾Tržní náměstí 63, 752 01 Kojetín, Česká republika, e-mail: jirka.sirek@seznam.cz

Karaska D., Cichocki W., Kocian L. (eds.) 2014. Hnízdne rozšírenie vtáctva Oravy. SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava, 620 pp.

Mezi povedené literární počiny v ornitologické literatuře patří dnes již slušná řada prací mapujících výskyt a hnízdění ptáků u našich východních sousedů. Za všechny bych zde uvedl práce Štefana Danka a jeho kolegů (DANKO & PČOLA 2008, DANKO ET AL. 2010, DANKO, BALLA, REPEL ET AL. 2017 a řada jiných). Další, velmi zdařilou publikaci vydala SOS BirdLife Slovensko v roce 2014 s podporou Evropského fondu regionálního rozvoje v rámci Programu přeshraniční spolupráce Polsko – Slovenská republika 2007–2013.

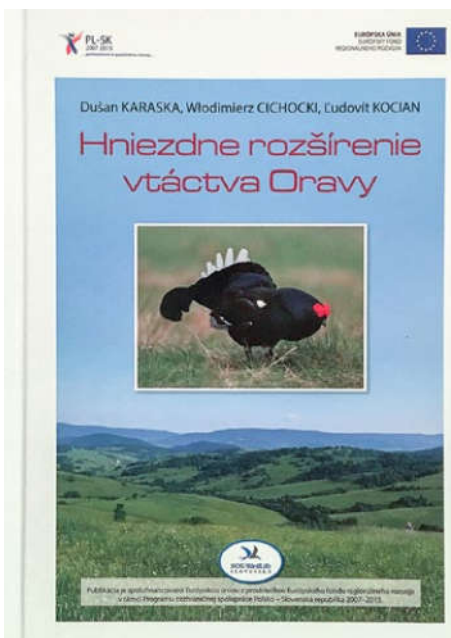
Kniha je dost rozsáhlá a velmi hutně nabitá informacemi, tabulkami, grafy i fotografiemi a formát větší A pětky je dokonale využit.

Takže pár poznámek, co lze v knize najít:

Je členěna do devíti kapitol a už v druhé z nich je na 25 stranách podrobně zpracována historie ornitologického výzkumu Oravy. Zastavil bych se zde u jména Oldřich Suchánek, jehož práce týkající se ptactva Oravy byly často publikovány ve Zprávách MOS nebo sbornících vydávaných Vlastivědným muzeem v Přerově, a v literárním přehledu je jich takto uvedeno hned patnáct.

Podobně kvalitně jsou na 23 stranách zpracovány přírodní poměry Oravy, doplněné fotografiemi významných lokalit a typů biotopů celého regionu.

Z kapitoly Metodika zjišťujeme, že byly zpracovány celkem 83 kvadráty, z toho jen na Slovensku 65, v Polsku 10 a společných kvadrátů celkem 8. Vzhledem k rozloze jednoho kvadrátu (32,8 km²), tak bylo zpracováno dost velké území Slovenska.

Stěžejní a nejrozsáhlejší kapitolou je Přehled druhů, který obsahuje celkem 171 druhů, které mají nějaký vztah k hnízdění v regionu, ať už prokázanému, historickému nebo pravděpodobnému. V další kapitole je uvedeno 13 druhů s nejistým či nepravděpodobným hnízděním.

Každý druh je popsán z hlediska výskytu na Slovensku i Polsku. Dále je věnována pozornost popisu prostředí, změnám početnosti, ohrožení a ochraně. Každému druhu je takto věnován odpov-

vídající textový i obrazový prostor v rozsahu dvě až čtyři strany. Uvedeny jsou fotografie daného druhu a někde s jedním, ale většinou s několika záběry zachycujícími hnízdní biotopy popisovaného druhu. Prakticky všechno jsou to velmi kvalitní a reprezentativní záběry. Neodpustím si ale pochválit ten, který mě vzal nejvíc, a tím je letící skalník zpěvný Stana Harvančíka. Takové foto by se dobře vyjímalo i v nové monografii SHIRIHAI A SVENSSON (2018).

Další kapitola je věnovaná zhodnocení trendů početnosti 69 vybraných druhů za roky 2005–2014. Prudký pokles je zmiňován u 5 druhů – čejky chocholaté, ořešníka kropenatého, kosa horského, konipasa bílého a lindušky lesní. Všechny trendy početnosti jsou uvedeny v přehledných grafech u každého druhu zvlášť.

Neuvěřitelně bohatý je seznam literatury, který obsahuje přes 1300 literárních pramenů, což je na podobný typ publikace nevídaný počet.

Kniha Hniezdne rozšírenie vtáctva Oravy nejen výborně doplňuje sérii již vydaných, a opravdu kvalitních, atlasů tohoto typu, ale díky své precizní podobě i obsahové kvalitě patří a dlouho bude patřit k zásadním pramenům o avifauně této krásné části Slovenska, na Oravě.

LITERATURA

- DANKO Š, BALLA M., REPEL M (EDS.) A KOLEKTIV 2017: Vtáctvo slovenskej časti Medzibodrožia. SOS/ BirdLife Slovensko. Bratislava.
- DANKO Š. ET AL. 2010: Vtáctvo Slanských vrchov a ich predhorí. SOS/ BirdLife Slovensko. Bratislava.
- DANKO Š. A PČOLA Š. 2008: Vtáctvo Vihorlatských vrchov a ich predhorí. Správa CHKO Vihorlat. Michalovce.
- SHIRIHAI H. & SVENSSON L. 2018: Handbook of Western Palearctic Birds. Christopher Helm, London.